

HLAVNÍ TÉMA

NOVELA ZÁKONÍKU PRÁCE 2020 – NEJDŮLEŽITĚJŠÍ ZMĚNY PŘEHLEDNĚ

V tomto článku Vám přinášíme shrnutí těch nejdůležitějších změn v rámci novely zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce (dále také jako „ZPr“). Zákon č. 285/2020 Sb., kterým se mění zákoník práce, nabyl účinnosti dnem 30. července 2020 s výjimkou některých ustanovení, která budou účinná až od 1. ledna 2021.

Záměrem novely je všeobecně lepší sladění rodinného a pracovního života, přizpůsobení se moderním praktikám, které jsou dnes již běžně uplatňovány v rámci pracovních vztahů a zajištění rovných a spravedlivých podmínek pro zaměstnance.

Sdílené pracovní místo [účinné od 1. ledna 2021]

Novela zavádí pro právo nový právní institut, tzv. sdílené pracovní místo. Jedná se o pracovní místo, na kterém se střídají alespoň dva zaměstnanci se stejným druhem práce a sjednanou kratší pracovní dobou. Ve znění § 317a se dále uvádí, že dva nebo více zaměstnanců si budou sami rozvrhovat pracovní dobu do směn po vzájemné dohodě na tzv. sdíleném pracovním místě. Podmínkou je, aby se jednalo o zaměstnance v pracovním poměru se stejným druhem práce a sjednanou kratší pracovní dobou, přičemž souhrn sjednané kratší pracovní doby všech zaměstnanců nesmí překročit stanovenou týdenní pracovní dobu. Pokud je tedy běžná týdenní pracovní doba u zaměstnavatele 40 hodin, může na jednom sdíleném místě zaměstnat např. dva zaměstnance, z nichž každý bude mít týdenní pracovní dobu 20 hodin.

Sdílené místo je třeba sjednat písemnou dohodou s dotyčným zaměstnancem. Zajímavé je, že se zde obrací povinnost rozvržení pracovní doby. Zaměstnancům se totiž stanovuje povinnost předložit zaměstnavateli společný rozvrh pracovní doby v písemné formě. Tento rozvrh budou zaměstnanci povinni předložit zaměstnavateli nejdéle jeden týden před začátkem vyrovnávacího období, které může být maximálně čtyřtýdenní.

Dovolená [účinné od 1. ledna 2021]

Největší změny, které postihnou všechny zaměstnance a zaměstnavatele, se týkají dovolené. Dosavadní právní úprava týkající se dovolené příliš nerozlišovala

mezi zaměstnanci v rozdílných pracovních režimech. Zjednodušeně řečeno měli všichni zaměstnanci nárok na stejné množství dovolené bez ohledu na délku jejich pracovní doby. Cílem novely je, aby zaměstnanci měli právo při stejné týdenní pracovní době na stejný počet hodin dovolené bez ohledu na rozvržení pracovní doby do směn. V zásadě dochází k opuštění principu dovolené za odpracované dny a přistupuje se k dovolené za odpracované hodiny. Novela počítá také se situací, kdy zaměstnanec v průběhu roku změnil délku týdenní pracovní doby, např. po půl roce z původních 40 hodin týdně na kratší pracovní dobu 30 hodin týdně. V souladu se zásadou proporcionality by tak mělo dojít ke zkrácení roční dovolené (počtu hodin dovolené). Dle § 216 odst. 5 se dovolená zaokrouhluje na celé hodiny nahoru.

Podle důvodové zprávy nedojde v souvislosti s touto právní změnou k nárůstu administrativní zátěže zaměstnavatele, neboť je zaměstnavatel už nyní povinen u každého zaměstnance evidovat týdenní pracovní dobu v hodinách. Povinnost evidence pracovní doby v hodinách plyne z dosavadní právní úpravy z § 96 odst. 1 písm. a) ZPr.

Druhy dovolené budou podle novely tři – dovolená za kalendářní rok, její poměrná část a dodatková dovolená. Dovolená za odpracované dny se ruší.

Nově se také stanovuje pravidlo, že lze jen výjimečně určit dovolenou v rozsahu kratším, než činí délka směny zaměstnance, ne však méně než čtvrt její polovina (tzv. půlden dovolené).

Dosavadní postih zaměstnance za neomluvenou absenci možnosti krátit jeho dovolenou o 1 až 3 dny se snižuje na počet skutečně zameškaných hodin, a tím i zmírňuje. Neomluvené zameškání směny je porušením základních povinností zaměstnance a může být zaměstnavatelem postíženo i jiným způsobem (např. rozvázáním pracovního poměru).

Zmíněné změny se uplatní až od 1. ledna 2021, do té doby se právo na dovolenou, které vzniklo před 1. lednem 2021, řídí ustanoveními zákoníku práce ve znění účinném před 1. lednem 2021. Nevyčerpaná dovolená do konce roku 2020 bude převedena v příslušném počtu dní do roku 2021 a zde čerpána ve dnech, tedy podle původní právní úpravy.

Číst více na www.pravniprostor.cz

Mgr. Natálie Ivanovská | Advokátní kancelář Petráš Rezek s.r.o.

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

Určení rodičovství při náhradním mateřství

Nový výpočet dovolené bude spravedlivější

K trestnímu postihu šíření poplašné zprávy (nejen o koronaviru)

Právo stavby vs. liniové stavby

WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ

MANAŽER
DATOVÝCH SCHRÁNEK

SPRAVUJTE DATOVOU SCHRÁNKU
JAKO BĚŽNÝ E-MAIL

VÍCE INFORMACÍ

STRUČNĚ

UKONČENÍ PRACOVNÍHO POMĚRU Z DŮVODŮ ORGANIZAČNÍCH ZMĚN

Přes vládní programy na podporu zaměstnanosti, které byly zaměstnavateli hojně využity, je již nyní zřejmé, že řada zaměstnavatelů musí či v dohledné době bude muset přistoupit k propouštění svých zaměstnanců. Ne všem zaměstnavatelům se totiž daří obnovit podnikatelskou činnost v původním rozsahu a se stejným objemem zakázek. Je známo, že dle českých pracovněprávních předpisů je možné zaměstnance propustit jen z přesně specifikovaných zákonných důvodů.

[celý článek](#)

ZÁNİK A VÝMAZ NĚKTERÝCH PRÁV Z KATASTRU NEMOVITOSTÍ

Ohledně způsobu zániku a výmazu zástavního práva a dalších práv z katastru nemovitostí panovaly v aplikační praxi určité nejasnosti. V tomto článku se budeme věnovat jednotlivým důvodům zániku zástavního práva a dalších práv zapisovaných do katastru nemovitostí, a též vkladovým listinám, které je nutné předložit katastrálním úřadům za účelem výmazu těchto práv z katastru nemovitostí.

[celý článek](#)

PŘEVZETÍ DLHU JAKO NEÚČINNÝ ÚKON PRO ÚČELY INSOLV. ŘÍZENÍ

V praxi dochází k situacím, kdy je část kupní ceny uhrazena převzetím dluhu prodávajícího vůči třetí osobě kupující. Takový postup však není pro prodávajícího bez rizika. Smluvní strany kupní smlouvy si mohou sjednat úhradu části nebo celé kupní ceny tak, že kupující se souhlasem věřitele nastoupí jako dlužník na místo prodávajícího, tedy převezme dluh prodávajícího vůči třetí osobě.

[celý článek](#)

ODKLAD NÁJEMNÉHO MOŽNÁ NEBYL K NÁJEMCŮM MILOSRDNÝ

Myšlenka zásahu do soukromoprávního vztahu mezi pronajímatelem a nájemcem ze strany státu se setkala s kontroverzními reakcemi. Se zákonem, který zmírňuje dopady epidemie Covidu-19 na nájemce prostor sloužících k uspokojování bytové potřeby, však nejsou zdaleka všichni spokojeni.

Na otázce, zda je tento legislativní krok opodstatněný, se odborníci neshodnou. Podle jedněch zákonodárců zásahem do majetkových práv překročil ústavní mantinely, podle jiných jen naplňuje svou ústavní úlohu při zajišťování potřeby bydlet. Diskuze nad tímto zákonem byla však vedena povrchním způsobem a zaslouží si hlubší rozbor v rovině ústavní. Už od okamžiku, kdy se o návrhu zákona na tzv. odklad nájemného začalo hovořit, se samotná myšlenka

možnosti takto zasáhnout do soukromoprávního vztahu mezi pronajímatelem a nájemcem setkala se značným odporem (nejen) ze strany potenciálně dotčených pronajímatelů. Tento krok byl okamžitě mediálně zaškakulován jako socialistický výstřelek. Samotná formulace „odklad nájemného“ je přitom značně zavádějící, jak si později ukážeme. Diskuze nad tímto institutem se pak převážně ubírá pouze jedním, a nutno říci velmi zjednodušujícím směrem. Z toho důvodu bych ráda tímto komentářem vnesla do problematiky trochu komplexnější náhled. Nejprve je však vhodné shrnout situaci s bydlením v České republice.

Mezi nejčastější argumenty proti přijetí zákona patří obava ze zneužívání ze strany nájemců, přílišné omezení vlastnických práv a přenesení odpovědnosti za dopady epidemie ze státu na pronajímatele, kteří se mnohdy sami mohou dostat do ekonomických problémů. Některé z pohoršených komentářů pak nájemce neváhají označovat za neplatiče, spekulanty

a jakési úhlavní nepřátele, jejichž jediným cílem je poškodit zájmy svých pronajímatelů.

Pokud chceme problematice trochu lépe porozumět, musíme se však na věc podívat z větší perspektivy. Česká republika se ve vztahu k uspokojování bytových potřeb svých obyvatel dlouhodobě potýká s hlubokou krizí. Na vině jsou kromě extrémně složitého a dlouhého stavebního řízení rovněž stále se zpříšňující podmínky pro získání hypotéky, popularita krátkodobých pronájmů prostřednictvím portálů typu Airbnb, ale i neschopnost státu a územních samosprávných celků zajistit systémové řešení ve formě např. výstavby nových bytových domů. To vše má za následek neúnosné zdražování nájmu, přičemž nejčastěji v nájemním bydlení žijí lidé s nejnižšími příjmy, protože jim z výše uvedených důvodů prakticky nic jiného nezbývá.

Číst více na www.pravniprostor.cz

Marie Poppeová | Právnická fakulta MUNI

JUDIKATURA

STÍNĚNÍ STROMEM

Hezký příklad sousedského sporu obsahuje rozsudek Nejvyššího soudu č. j. 22 Cdo 1554/2018-311. V tomto rozhodnutí šlo o 4 metry vysoký živý plot z tují na hranici pozemků. Vzhledem k tomu, že šlo o uliční zástavbu s malými pozemky na zahrádky, krajský soud rozhodl, že tyto stromy stíní pozemek v míře nepřiměřené místními poměry, a že se toho má jejich majitel "zdržet".

Nejvyšší soud zmíněné rozhodnutí zrušil, protože nebyly posouzeny některé otázky, konkrétně zda dochází k "podstatnému omezení obvyklého užívání" sousedního pozemku, zda došlo mezi sousedy k dohodě o výsadbě sporných tují a zda nejde o oprávněnou ochranu soukromí vlastníka živého plotu. V neposlední řadě v krajském rozhodnutí chybělo, jaká výška stromů by již byla považována za přiměřenou.

Odůvodnění rozhodnutí Nejvyššího soudu obsahuje kvalitní vhlad do problematiky, jakož i judikatury, týkající se stínění stromy. Lze se v něm dočíst například, že ustanovení § 1017 občanského zákoníku, podle něhož může soused požadovat odstranění stromů na hranici pozemku, lze použít pouze pro stromy vysazené po 1.1.2014. Na stromy starší lze použít § 1013, podle něhož se lze bránit aktuálním účinkům již vysazených stromů, jako je v tomto případě stínění. A že zatímco podle § 1017 se lze domáhat pouze odstranění stromů, podle § 1013 lze požadovat i např. jejich zkrácení.

[celý článek](#)

PRÁVO NA ZÁKONNÉHO SOUDCE

I. senát Ústavního soudu (soudce zpravodaj Vladimír Sládeček) částečně vyhověl ústavní stížnosti a zrušil výrok II. usnesení Městského soudu v Praze, neboť jím bylo porušeno právo stěžovatele na spravedlivý proces a právo na zákonného soudce podle čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Ve zbývající části ústavní stížnost odmítl jako zjevně neopodstatněnou.

Stěžovatel se v řízení před obecnými soudy domáhal proti České republice zastoupené Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových náhrady škody ve výši 200 milionů korun, která mu měla být způsobena nesprávným úředním postupem podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Obvodní soud pro Prahu 2 samosoudkyní rozhodl mezitím rozsudkem, že základ žalobního nároku je dán. K odvolání Ministerstva financí Městský soud v Praze rozsudek obvodního soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (výrok I). Tento postup odůvodnil několika zásadními procesními i věcnými pochybeními obvodního soudu. Zároveň nařídil, aby věc projednal a rozhodl jiný senát obvodního soudu (výrok II). Stěžovatel se poté obrátil na Ústavní soud. Ve své ústavní stížnosti zejména namítal, že odvolací soud nedostatečně a v rozporu se základními pravidly soudního řízení odůvodnil změnu soudce.

Ústavní stížnost je v části, směřující proti výroku II usnesení odvolacího soudu nařizujícímu změnu senátu (soudce), důvodná.

Odvolací soud rozhodnutí o změně senátu (samosoudce) soudu prvního stupně odůvodnil pouze obecným odkazem na závažné vady, k nimž mělo dojít v řízení před soudem prvního stupně.

[celý článek](#)

ROZHOVOR

RADIM POLČÁK

Ústav práva a technologií Právnické fakulty Masarykovy univerzity pořádá již XII. ročník konference věnované právu informačních a komunikačních technologií a právní informatice. Letošní ročník bude zaměřen i na digitální služby. Základní právní rámec digitálních služeb nám již nyní krátce představí doc. JUDr. Radim Polčák, Ph.D., prorektor pro legislativu, informační technologie a korporátní vztahy Masarykovy univerzity a vedoucí Ústavu práva a technologií.

V září se koná již XII. ročník konference věnované právu informačních a komunikačních technologií a právní informatice. Na jaká zajímavá témata se mohou účastníci těšit?

Jedná se o národní konferenci, takže témata se vždy točí okolo toho, co z oboru práva informačních technologií nejvíc zajímá české právníky. Program vzdělávací sestává z plenární panelové diskuse věnované nějakému tématu se širším záběrem a z tematických sekcí, na nichž se diskutují vysoce specializované otázky. Pro panelovou diskusi jsme letos vybrali odpovědnost poskytovatelů digitálních služeb, tedy revizi směrnice o elektronickém obchodu. Tematické sekce se budou věnovat dopadům aktuálních legislativních změn, a to v oblasti autorského práva, kde nyní probíhá harmonizace směrnice o jednotném digitálním trhu, a v oboru ochrany spotřebitele, kde půjde především o nové formy řešení spotřebitelských sporů on-line. Velký zájem tradičně bývá o sekci věnovanou ochraně osobních údajů, která bude letos zaměřena na problematiku oprávněného zájmu správce. Rovněž tradiční jsou i sekce věnované kybernetické bezpečnosti, kybernetické obraně (zde by měl být mimo jiné diskutován i aktuální

pokračování na straně 3

HLÍDAČ OCHRANNÝCH ZNÁMEK

MONITORING, POROVNÁVÁNÍ A REŠERŠE

VÍCE INFORMACÍ

NOVELA ŠKOLSKÉHO ZÁKONA

Dne 24. 8. 2020 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 349/2020 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V souvislosti s aktuální epidemiologickou situací nově upravuje zvláštní pravidla při omezení osobní přítomnosti dětí, žáků a studentů ve školách.

Důvodová zpráva k souvislostem přípravy této novely vysvětluje, že pro mateřské a základní školy, ale také pro základní umělecké a střední školy, konzervatoře, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky nebo vyšší odborné školy doposud nebyl v případě denního studia upraven ve školských právních předpisech způsob vyučování distančním způsobem v situaci, kdy není možná osobní přítomnost dětí, žáků nebo studentů ve škole. Případy, kdy epidemiologická či jiná krizová situace omezí či zcela vyloučí přítomnost žáků ve školách, třídách či jiných organizačních jednotkách, tedy právní úprava ve školském zákoně doposud nereflektovala. Stejně tak nebyla nijak upravena možnost operativního řešení způsobu konání přijímacích zkoušek, maturitních zkoušek, závěrečných zkoušek a absolutorii, pokud bude vyhlášen krizový stav podle krizového zákona či nařízeno mimořádné opatření, například pokud mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví nebo v určité oblasti České republiky příslušné krajské hygienické stanice znemožní či omezí přítomnost žáků nebo studentů ve školách.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

NOVELA NOTÁŘSKÉHO TARIFU

Dne 11. 8. 2020 byla ve Sbírce zákonů publikována pod č. 341/2020 Sb. vyhláška, kterou se mění vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 196/2001 Sb., o odměnách a náhradách notářů, správců pozůstalosti a Notářské komory České republiky (notářský tarif), ve znění pozdějších předpisů.

Ministerstvo spravedlnosti k této novele o desítky změnových bodů upravující výše některých odměn notářů a náhrad jejich hotových výdajů stručně sděluje, že jí reaguje na vývoj základních ekonomických ukazatelů.

Vyhláška své účinnosti nabývá dnem 1. 1. 2021.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

NOVELA DAŇOVÝCH ZÁK. V SOUVISLOSTI S IMPLEMENTACÍ PŘEDPISŮ EU

Dne 14. 8. 2020 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 343/2020 Sb. zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s implementací daňových předpisů Evropské unie a v oblasti zamezení dvojímu zdanění.

Konkrétně jsou jím novelizovány zákon o daních z příjmů, zákon o spotřebních daních, zákon o dani z přidané hodnoty, zákon o mezinárodní spolupráci při správě daní a zákon o zvláštních řízeních soudních.

Důvodová zpráva vysvětluje, že změny všech těchto zákonů byly zařazeny do jednoho právního předpisu za účelem zvýšení přehlednosti zejména pro daňové subjekty a správce daně. Veškeré změny totiž spolu věcně souvisí, neboť se týkají daní v širokém slova smyslu a jejich správy, když je novelizována specifická část právního řádu, kterou lze označit jako pozitivní daňové právo, v níž se uplatňují stejná pravidla a principy a v jejímž rámci se jako obecný právní předpis používá daňový řád.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

ZÁKON O ZVLÁŠTNÍCH ZPŮSOBECH HLASOVÁNÍ VE VOLBÁCH

Dne 24. 8. 2020 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 350/2020 Sb. zákon o zvláštních způsobech hlasování ve volbách do zastupitelstev krajů a do Senátu v roce 2020.

V návaznosti na aktuální epidemiologickou situaci upravuje právo osob omezených na osobní svobodě z důvodu ochrany veřejného zdraví před onemocněním covid-19 volit ve volbách do zastupitelstev krajů a do Senátu, které se uskuteční ve dnech 2. a 3. 10. 2020 a 9. a 10. 10. 2020, a v místním nebo krajském referendu konaném v souběhu s volbami a podmínky výkonu volebního práva a práva hlasovat v referendu těchto osob prostřednictvím zvláštních způsobů hlasování. Upravuje také zvláštní pravidla správy voleb a zjišťování výsledků voleb.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

ČLÁNEK

NÁHRADY ZA ZMAŘENÉ INVESTICE

Mnohé starostky a starostové už museli řešit následující problém: investor usluje řadu let o výstavbu rozsáhlého projektu – obytného souboru pro stovky obyvatel nebo obřích skladovacích hal. Protože v obci není dostatečná infrastruktura, obyvatel už je prostě moc, ovzduší je znečištěno a nikdo nemůže kvůli hluku klidně žít, rozhodují se obce hájit zájmy svých obyvatel a změnit územní plán – a spor je na světě.

[číst více na www.pravniprostor.cz](#)

ZMĚNA MOBILNÍHO OPERÁTORA NYNÍ ZDARMA A HNED

Novela zákona o elektronických komunikacích výrazně zjednodušuje změnu operátora mobilních služeb. Od 1. 4. 2020 je přechod k jinému operátorovi zdarma a přenos telefonního čísla nesmí trvat déle než dva dny. Zákazník, který chce změnit operátora, už nebude muset koordinovat přenos mezi současným a novým operátorem.

[číst více na www.pravniprostor.cz](#)

ROZHOVOR

...

návrh na zákonnou úpravu kybernetické obrany) a elektronickým důkazům.

Digitální služby jsou v českém právu upraveny prostřednictvím zákona o právu na digitální službu. Kde bychom našli legislativní zakotvení digitálních služeb na evropské úrovni?

Pojem digitálních služeb je zrovna v našem novém zákoně použit trochu nešťastně. Původně se objevil ve směrnici NIS, která upravuje problematiku kybernetické bezpečnosti, a tento pojem tam označuje vybrané služby informační společnosti, tj. online tržiště, vyhledávače a cloudové služby. V tomto významu byl převzat i do našeho zákona o kybernetické bezpečnosti. Pak se tento pojem objevil v širším významu ve směrnici o poskytování digitálního obsahu a digitálních služeb. V zákonu o právu na digitální službu byl pak z nějakého důvodu použit s úplně jiným významem trochu mysteriózně definovaným jako „úkon vykonávaný orgánem veřejné moci.“ Aktuálně se pak pojem digitální služby (angl. *digital service*) objevil, a to ve významu směrnice o poskytování digitálního obsahu a digitálních služeb, v aktuální konzultaci Komise k možné revizi pravidel odpovědnosti pro poskytovatele služeb informační společnosti.

Jaká je definice digitální služby?

Zatím známe původní definici tohoto pojmu ze směrnice NIS, rozšířenou definici ze směrnice o poskytování digitálního obsahu a digitálních služeb a pak tu naši, trochu zvláštní, ze zákona o právu na digitální službu. Zda bude nakonec použit pojem digitální služby i v aktu (nařízení), který nahradí směrnici o elektronickém obchodu, nebo zůstaneme u pojmu služby informační společnosti, ještě není jisté a bude to předmětem bouřlivé debaty. Nejde totiž jen o slova, ale hlavně o rozsah omezení odpovědnosti poskytovatelů všech možných online služeb, od vyhledávačů přes sdílenou ekonomiku po internetové diskuse.

[celý rozhovor](#)

Mgr. Hana Treutlerová | redaktorka

Staňte se členy portálu Právní Prostor

- ✓ Zaslání novinek
- ✓ Hodnocení článků
- ✓ Archiv časopisu
- ✓ Diskuze

ZAREGISTROVAT SE

MONITOR OBEČNÍ SAMOSPRÁVA

Váš chytrý pomocník v oblasti
OBEČNÍ SAMOSPRÁVY

VÍCE INFORMACÍ

